

Tietoturva ja seniorit

Petri Rytönen, projektisihteeri

Kansallinen senioriliitto ry

Esityksen sisältö

- Tietosuoja ja sinä
 - Some ja sinä
 - Älä usko kaikkea
 - Tunnista huijarit
 - identiteettivarkaudet
- Tietokone ja lähiverkko
 - Haittaohjelmat
- Pankit ja maksukortit

Esitys perustuu Turvallisuuskomitean Kodin Kyberoppaaseen

Sinä olet paras tietosuoja!

- Vahvat salasanat!
 - Käytä generaattoria: <http://www.xorbin.com/tools/password-generator>
 - Muuntele salasanaa, ei samaa salasanaa eri palveluihin
- Sähköpostin oikea ja turvallinen käyttö
 - Tarkasta aina kuka on sähköpostin lähettäjä
 - Jos et tunne lähettäjä, älä avaa sähköpostin liitteitä tai linkkejä
 - Jos viesti tulee tutulta mutta on epäilyttävä, älä avaa sähköpostin liitteitä ja linkkejä
 - **ÄLÄ LÄHETÄ TÄRKEITÄ HENKILÖTIETOJA SÄHKÖPOSTITSE**
- Omien tietojen pito turvassa
 - Varmuuskopiointi!

Some ja sinä

- Yksityisyys
 - Älä julkaise mitään mikä paljastaa tarkan osoitteesi tai henkilötietosi
- Mieti mitä jaat missä, miksi ja millä julkisuusasetuksilla!
 - Lomamatkat, ennen vai jälkeen matkan?
- Vahvat salasanat
 - Käytä generaattoria: <http://www.xorbin.com/tools/password-generator>
 - Muuntele salasanaa, ei samaa salasanaa eri palveluihin

Älä usko kaikkea mitä luet/näet/kuulet

- Vale uutiset!!!
 - Kuka julkaisee ja miksi
 - Vaikuttamisyrietykset
- Muokatut kuvat ja videot
- Valeprofiilit

Tunnista huijarit

- ”Onneksi olkoon, olet voittanut xxx M€/saanut perinnön jne.”
- ”Olen juristi/kuninkaallinen/pankkiiri ja tarvitsen apua xxxM€ kanssa apua”
- ”Olet voittanut Eurolotossa...”
- ”Sinulle on paketti S-Marketissa”
- JNEJNEJNE

Tunnista huijarit

- Verkkopankkitunnusten kyselyt sähköpostitse/puhelimitse
- Verkkopankkitunnusten kysely ”väärennetyillä” tai kopioiduilla sivuilla

- Romanssihuijarit!
- Yllätyssukulaiset

- Yhteistä kaikille edellä mainituille on RAHA €€€€€

Identiteettivarkaudet

- roskalaatikkoon tai jätekatokseen laitetuista papereista, joissa yhteystietosi näkyvät. Esimerkiksi verotiedoissa tai potilastiedoissa näkyy henkilötunnus
- lukitsemattomista postilaatikoista
- varastetusta tai pudonneesta lompakosta ja sen korteista
- pankkiautomaattiin asennetusta ns. skimmauslaitteesta
- tietojenkalasteluviesteistä, joita saat sähköpostissa tai netin mainoksista
- soittamalla ja kysymällä tietoja. Soittaja voi esiintyä esimerkiksi poliisina tai verotoimiston virkailijana
- keräämällä sinusta tietoa esimerkiksi somesta

Kodin kyberopas 2017

Kansallinen senioriliitto ry

Tietokone ja lähiverkot

- Pidä käyttöjärjestelmä, selaimet, ohjelmat ja liitännäiset päivitettyinä
 - Kun ostat koneen, osta se valmiiksi asennettuna ja pyydä laittamaan automaattiset päivitykset päälle
- Palomuuuri ja viruksentorjunta aina päällä!
- Käytä pääkäyttäjän oikeuksia vain tarvittaessa (windows)
- Tee vahva salasana kodin verkkoon sekä laitteisiin kuten reititin
 - Korvaa aina oletussalasana!!!

Haittaohjelmat

- **Haittaohjelmat, esimerkiksi:**

- Kiristysohjelmat
- Vakoiluohjelmat
- Tietojenkalastelu
- Tietokoneen kaappaus, palvelunestohyökkäykset

- **Huijaukset, esimerkiksi:**

- Tilausansat
- Huijarit

Pankit ja maksukortit

- Kirjaudu aina VAIN pankin sivuston kautta tai pankin mobiiliapplikaation kautta
- Pankit eivät kysy verkkopankkitunnuksia tai korttitietoja sähköpostitse tai puhelimitse!
- Phishing (kalastelu) viestit!
 - Älä koskaan anna tietojasi viesteihin jotka niitä kyselevät!
 - Älä avaa viestejä vaan poista ne!
- Lue tarkkaan pankkien sopimukset!

Pankit ja maksukortit

Voit laittaa esimerkiksi nämä rajoitukset maksukortillesi:

Nostorajoitus	Valitse summa, jonka kortilla voi korkeintaan nostaa pankkiautomaatista: <ul style="list-style-type: none">▪ yhdellä nostokerralla▪ vuorokauden aikana
Maksurajoitus:	Valitse summa, jonka kortilla voi korkeintaan maksaa <ul style="list-style-type: none">▪ yhdellä maksukerralla▪ vuorokauden aikana yhteensä
Maarajoitus (geoblocking):	Määritä maa, jossa korttiasi voi käyttää, esimerkiksi vain: <ul style="list-style-type: none">▪ Suomi▪ Pohjoismaat▪ Eurooppa
Internet-käytön rajoitus:	Määritä, saako luottokortillasi tehdä ostoksia internetissä vai ei.

- Aseta rajoitukset!
- Käytä maksettaessa kortin luottopuolta jos mahdollista
- Aseta hälytykset mikäli pankki sellaisen palvelun tarjoaa

(Kuva Kyberoppaasta)

Vinkkejä!

- Osta virussuoja, esimerkiksi F-Securen ohjelmisto
- Salaa liikenteesi avoimissa verkoissa (kuten lentokenttä, juna, kahvila jne.) VPN – ohjelmistolla, esimerkiksi F-Secure Freedom (maksullinen).
- Laita automaattiset päivitykset päälle
- Käytä ammattilaisia apuna
- Jos tilaat uuden laitteen, pyydä myyjää asentamaan laitteen valmiiksi ja laittamaan automaattiset päivitykset päälle

Viimeinen vinkki!

Turvallisuuskomitean Kodin Kyberopas:

<https://www.turvallisuuskomitea.fi/index.php/fi/ajankohtaista/121-kodin-kyberopas-ohjeita-digitaaliseen-arkeen>

Kansallinen senioriliitto ry

KIITOS!

Petri Rytönen

0505410852

petri.rytonen@senioriliitto.fi

Kansallinen senioriliitto ry